

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EU-sekr.

12. marts 2002

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges i forbindelse med
Det Europæiske Råds møde i Barcelona den 15.-16. marts 2002 rapport fra
Rådets Generalsekretær om "Hvordan forbereder vi Rådet til udvidelsen",
1636/1/02.

Anders Fogh Rasmussen

**RÅDET FOR
DEN EUROPÆISKE UNION**

**Bruxelles, den 11. marts 2002
(OR. fr)**

GENERALSEKRETARIATET

HVORDAN FORBEREDER VI RÅDET TIL UDVIDELSEN?

(RAPPORT FRA GENERALSEKRETÆREN)

INDLEDNING

Det Europæiske Råd i Göteborg pålagde Generalsekretariatet for Rådet at forelægge forslag til forbedring af Rådets funktionsmåde. Dette ønske efterkommes med denne rapport. Den har for fire særlig vigtige spørgsmåls vedkommende til formål at fremhæve de vigtigste problemer og for hvert af disse problemer at pege på mulige forbedringer på grundlag af forslag, der allerede er fremsat af ledende europæiske politikere, navnlig i udtalelserne fra premierminister Blair og forbundskansler Schröder samt i memorandummet fra statsminister Persson. De øvrige spørgsmål i forbindelse med Rådets funktionsmåde vil fortsat blive behandlet efter de sædvanlige procedurer, således at de kan blive løst inden næste udvidelse.

I. Det Europæiske Råd

Problemet

Det Europæiske Råd er EU's øverste politiske autoritet. Det er indehaver af en legitim beslutningskompetence. Det sikrer den mest vidtgående enhed mellem EU på den ene side og medlemsstaterne på den anden. Dets opgave er at "tilføre Unionen den fremdrift, der er nødvendig for dens udvikling, og fastlægge overordnede politiske retningslinjer". Dette forudsætter en klar målsætning, en gennemsigtig beslutningstagning og opfølgning af de praktiske foranstaltninger. I nogle år har Det Europæiske Råd fjernet sig fra sin målsætning. Da Rådet fungerer dårligt, er Det Europæiske Råd stadig oftere blevet opfordret til at udføre besværlige redaktionelle opgaver, der ikke hører hjemme på dets niveau, og som påvirker de normale fællesskabsprocedurer. Da formandskabets praksis har fået lov til at udarte, er Det Europæiske Råds møder blevet reduceret til en godkendelse af de opnåede resultater eller en utidig selvforherligelse af institutionerne.

Mulige løsninger

- Det Europæiske Råd bør på ny koncentrere sig om sine opgaver:
 - det bør koncentrere sig om sin koordinerende og impulsgivende rolle og i videst muligt omfang undgå at blive en appelinstant for Rådet; Det Europæiske Råd bør i sit arbejde og sine drøftelser beskæftige sig med EU's retningslinjer og store strategiske beslutninger, dvs. de overordnede politiske afgørelser vedrørende EU's fremtid
 - ingen uvedkommende rapporter, konklusioner eller procedurer, der blot belaster møderne, bør forelægges.
- Det Europæiske Råds møder bør tilrettelægges bedre
 - Det Europæiske Råds møder bør afholdes regelmæssigt (fire gange om året) som arbejdsmøder, der er en del af EU's normale aktiviteter
 - der bør gennemføres visse procedureregler for arbejdsgangen (f.eks. udarbejdelse af en dagsorden)
 - de nuværende "konklusioner" bør afløses af et kort beslutningsreferat og en kort oversigt over de strategiske retningslinjer, der er opnået enighed om
 - delegationernes størrelse bør begrænses drastisk, og alle sideløbende aktiviteter (møder med tredjemand mv.) bør i princippet afskaffes.
- En mere struktureret forberedelse

Forberedelsen af Det Europæiske Råd bør ikke opfattes som en forudgående forhandling af resultatet. Tværtimod bør Det Europæiske Råd råde over samtlige relevante data, der er nødvendige for, at det kan drøfte de forelagte spørgsmål og træffe afgørelse ud fra et indgående kendskab til forholdene. Dette forudsætter for det første, at Rådet fungerer bedre i sine forskellige sammensætninger, hvis antal bør nedsættes. For det andet kræver det et metodisk forberedelsesarbejde, der ikke bliver foretaget i dag men som vil kunne overdrages Rådet (almindelige anliggender) i en ny sammensætning (se nedenfor).

Ingen af disse løsningsmodeller kræver traktatændring.

II. RÅDET (ALMINDELIGE ANLIGGENDER)

Problemet

Arbejdet i Rådet (almindelige anliggender) er høj grad blevet besværliggjort ved, at EU's beføjelser er blevet udvidet og nu er mere forskelligartede. Samtidig har denne rådssammensætnings arbejde med FUSP-anliggender antaget et betydeligt omfang. Selv om man har truffet visse foranstaltninger og for nylig indført visse forbedringer, er disse to faktorer dog skyld i, at Rådet (almindelige anliggender) i dag ikke længere udfører sine opgaver tilfredsstillende.

Mulige løsninger

Rådet har en horisontal og tværfaglig funktion (institutionelle spørgsmål, EU's finansielle rammer, udvidelse, forberedelse af Det Europæiske Råd mv.). Denne funktion opfyldes ikke tilfredsstillende. Der er blevet fremsat følgende forslag for at afhjælpe denne situation:

- der kunne oprettes en ny rådssammensætning, der består af viceregeringschefer; denne tanke har mødt stærk modstand
- der kunne oprettes en ny særlig rådssammensætning, der består af ministre/statssekretærer for europæiske anliggender
- den nuværende sammensætning Rådet (almindelige anliggender) kunne opdeles i to sammensætninger, den ene med ansvar for udenrigsanliggender, den anden med ansvar for horisontale spørgsmål. Disse to sammensætninger skulle have tydeligt afgrænsede og forskellige tidsplaner, procedureregler og forberedelsesmetoder.

Ingen af disse løsningsmodeller kræver traktatændring.

III. FORMANDSKABET

Problemet

Formandskabet for såvel Rådet som de forberedende instanser varetages efter tur af hver medlemsstat i seks måneder. Formandskabets funktion er gradvis blevet udvidet. Det påtager sig i dag mange roller: koordinering, planlægning og tilrettelæggelse af arbejdet, repræsentation af Rådet over for de andre institutioner og EU's repræsentation udadtil. Der er en tendens til at sammenblande disse forskellige opgaver.

Formandskabet er efterhånden blevet et nationalt prestigespørgsmål. Hvert formandskab vælger sine egne mærkesager. Mediedækningen af funktionen dramatiserer den unødigt og skaber et "præstationspres", der er skadeligt for arbejdets kvalitet. Formandskabet, der skulle have været en stabiliserende og kontinuitetsskabende faktor, skaber nu til stadighed skævheder og brud i EU og vil gøre det i endnu højere grad efter udvidelsen.

Mulige løsninger

Der er nedenfor redegjort for de idéer, der er fremsat for at reformere formandskabsfunktionen. De kan i vid udstrækning kombineres indbyrdes eller vedtages selektivt alt efter sagsbehandlingsniveau eller aktivitetens karakter (lovgivning eller regeringsinitiativ). Disse idéer bør naturligvis præciseres nærmere, og nedenstående skitser er helt generelle.

- Løsninger, der kunne gennemføres uden traktatændring
 - samarbejdet mellem de på hinanden følgende formandskaber kunne forbedres ved en mere langsigtet tilrettelæggelse af arbejdet. Denne tilrettelæggelse kunne gøres mere konkret ved at oprette specielle funktioner for de(t) følgende formandskab(er)
 - formændene for visse grupper eller komitéer kunne udpeges for en længere periode end seks måneder. For hvor længe? På et forud aftalt grundlag eller efter valg?
 - Generalsekretariatet for Rådet kunne varetage formandskabet for visse komitéer eller grupper.
- Løsninger, der ville kræve traktatændring
 - medlemmerne af Det Europæiske Råd kunne vælge deres formand for en længere periode end seks måneder (2 ½ år?)
 - visse/alle formændene for Rådet i dets forskellige sammensætninger kunne udnævnes for en længere periode end seks måneder:
- efter valg? Hvorledes kan man i så tilfælde sikre ligestillingen mellem medlemsstaterne?
Hvorledes kan man sikre den nødvendige samordning mellem de forskellige rådssammensætninger?
- på grundlag af en turnusordning mellem fem eller seks grupper af stater, der sammen varetager formandskabet; disse grupper kunne sammensættes på en sådan måde, at man sikrer repræsentativiteten og nøje fastholder ligestillingen mellem staterne.

IV. RÅDETS LOVGIVNING SARBEJDE

Problemet

Rådet udfører i forståelse med Europa-Parlamentet en lovgivningsmæssig aktivitet i medfør af den fælles beslutningsprocedure.

Det generelle krav om større gennemsigtighed omkring lovgivningsarbejdet kunne medføre, at Rådets samlinger gøres tilgængelige for offentligheden, når Rådet fungerer i egenskab af medlovgiver. Hvis dette sker, bør det medføre en klar sondring mellem Rådets funktioner, alt efter om det fungerer som medlovgiver eller ej.

Mulige løsninger

- Bør Rådets samlinger gøres tilgængelige for offentligheden, når det handler i sin egenskab af medlovgiver? I bekræftende fald:
 - bør dette gælde for hele proceduren eller kun for nogle af dens faser (orienterende drøftelse, afsluttende drøftelse med afstemning og stemmeforklaringer)?
 - hvordan kan det materielt og teknisk sikres, at offentligheden får adgang til disse samlinger?
 - bør man i så fald vedtage visse regler og former for praksis, der kendes fra parlamentariske instanser (taletid, fordeling af indlæg mv.)?

Disse forskellige løsningsmodeller ville ikke kræve traktatændring.

KONKLUSION

Det Europæiske Råd i Sevilla skal tage stilling til de tanker, der er fremsat i denne rapport. De reformer, der ikke kræver traktatændring, bør iværksættes øjeblikkeligt eller senest den 1. januar 2003. De reformer, der kræver traktatændring, bør betragtes som et bidrag fra Det Europæiske Råd til Konventet om Den Europæiske Unions Fremtid.
